

HOMILIE VIERDE ZONDAG IN DE VASTENTIJD A 2011

Wie vorig jaar de passiespelen te Tegelen heeft bezocht, zag direct aan het begin van dit passiespel het evangelieverhaal van deze zondag voor zijn ogen uitgebeeld: de opwekking van Lazarus. Deze opwekking van Lazarus vormde de ouverture, de inleiding op het grote lijdens- en verrijzenisverhaal van Jezus. Lazarus werd door Jezus weer ten leven gewekt en niet aan de macht van de dood overgelaten. Jezus maakte op deze manier duidelijk, dat een mens niet geboren is voor de dood, maar voor het leven. Nog is Lazarus teruggekeerd aan deze zijde van de dood, maar eens zal hij, zoals de verrezen Jezus, het eeuwige leven aan de andere kant van de dood mogen binnengaan. Daar waar geen dood meer is, maar leven in de ware zin van het woord.

Het verhaal rondom Lazarus is allereerst een verhaal van menselijke betrokkenheid. Het vertelt van een medelevende Jezus die rouwt om zijn vriend Lazarus en die de droefheid aanvoelt van diens twee zussen Maria en Martha. Maar ook toont Jezus een soort soevereiniteit en onafhankelijkheid. Lazarus is ziek en Jezus neemt de tijd en wacht. Hij wacht totdat Lazarus gestorven is. Het lijkt een soort tactiek bij Jezus te zijn. Wij weten, hoe Hij ook niet onmiddellijk inging op de vraag van zijn moeder Maria op te bruiloft te Kana om dat bruispaar in hun nood te hulp te komen. En ook in andere verhalen wordt verteld, dat Jezus geduld heeft. Want Hij wil geen populistisch gebedsgenezers zijn. Hij wil dat de mensen het teken dat hij gaat verrichten, gaan verstaan als een teken uit de hemel. Jezus heeft bij de vraag om de dodelijk zieke Lazarus te helpen niet de bedoeling de natuurlijke dood weg te nemen uit deze wereld. Sterven hoort bij dit leven. Maar Jezus geeft aan dit aardse leven een vervolg in het eeuwige leven van verbondenheid met God, als wij opgenomen zijn in zijn liefde. Daar is alles nieuw. Daar zijn geen tranen meer. Het kan niet zo zijn, dat ons hoogste geluk gelegen zou zijn in het tot in het oneindige moeten voortzetten van dit gebroken aardse leven hier op aarde met zijn pijn en verdriet.

Opvallend is, hoe Lazarus het gebeuren met een zekere passiviteit ondergaat. Hij lijkt passief, maar hij biedt aan Jezus de kans om een boodschap over leven en dood te verkondigen. Alle aandacht gaat uit naar Jezus, in wiens optreden de 'glorie van God' zich manifesteert. God ziet in Jezus om naar mensen als Lazarus en naar hun menselijk levenslot. Het menselijke leven lijkt te eindigen in de dood. Dat zou een zinloos bestaan betekenen. Wij zouden enkel voorbestemd lijken voor het gat in de grond op de begraafplaats of voor de vuuroven van het crematorium. De zinloosheid van zo'n uitzicht is de grootste last die op de schouders van de huidige moderne mensen drukt. De mens wil weten, waartoe hij leeft: Waarom ben ik op aarde? Waarom leef ik? Heeft dit leven een doel? Een bestemming? Het antwoord uit de oude catechismus dat spreekt over het leven na de dood, kent nauwelijks nog iemand. "Wij geloven in het leven vóór de dood," klinkt het in een spotje van het humanistisch verbond, maar met dit antwoord worden onze levensvragen juist ontweken. In de humanistische mensvisie is de mens enkel voor de dood bestemd.

Maar Jezus ontwijkt ons menselijke bestaan met de daarbij behorende vragen **niet**. Het verhaal toont heel duidelijk de grote menselijkheid van Jezus, die weent en ontroerd is bij de dood van een medemens. De dood van Lazarus gaat hem aan het hart. Maar Jezus blijft niet steken in dit hier en nu. Het verhaal van Lazarus heft een tipje van de sluier op van de komende verrijzenis van Jezus, 'voor wie de dood niet langer het einde zal zijn, maar Jezus sterft, opdat de verrijzenis erop volgen kan. Geen Pasen zonder eerst een Goede Vrijdag. Hij is degene die leven geeft. Hij is verrijzenis. Hij is leven.

Maar ook biedt Hij mensen een uitweg, die gevangen zitten in leed en verdriet. Het verhaal brengt ons bij Maria en Martha en bij hun weg naar het geloof. Jezus komt Maria en Martha te hulp en Hij voert hen tot het licht van het geloof. Jezus vraagt aan Martha en Maria een nieuwe stap van vertrouwen te zetten en niet te blijven steken in wat voorbij is en na 'vier dagen' definitief dood.

Met haar antwoord: "Ja, Heer, ik geloof vast dat Gij de Messias zijt, de Zoon Gods, die in de wereld komt," formuleert Martha haar Credo.

Met hen moeten wij dezelfde weg afleggen om te belijden dat Jezus nu al voor ons verrijzenis en leven is. Jezus haalt mensen weg uit het donkerte en het diepte en biedt hen een weg ten leven. Amen.